Силабус курсу:

МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ ТА ГУМАНІТАРНИЙ ЧИННИК У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	052 «Політологія»
Рік підготовки:	4
Семестр викладання:	VIII весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.політ.н., доцент Карчевська Олена Василівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри політології та міжнародних відносин

посада

karchevskayahelen@gmail.com	+38-050-191-23-38	Вайбер	219 НК, за розкладом
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Навчальна дисципліна «Міжнародні конфлікти та гуманітарний чинник у світовій політиці» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань та розуміння феномену міжнародного конфлікту, його видів та типів, сфер розгортання; про війну як крайню форму міжнародних протиріч; про причини, суть та перебіг найважливіших конфліктів XX – XXI ст.

Дисципліна орієнтує на набуття практичних навичок розв'язання міжнародних конфліктів, вироблення вмінь прогнозувати можливість виникнення конфлікту та підбирати адекватний інструментарій для його локалізації.

Курс може бути в нагоді здобувачам вищої освіти гуманітарних спеціальностей: юристам, економістам, менеджерам та перекладачам, що планують поширити знання про міжнародні конфлікти та сучасні моделі їх мінімізації та розв'язання.

Результати навчання: Знати: природу міжнародних конфліктів, їхню структуру, види, особливості, динаміку, засоби управління ними; моделі

і принципи поведінки акторів міжнародних конфліктів; зміст актуальних міжнародних конфліктів, проводити їх оцінку за значущими критеріями, самостійно ставити дослідницькі завдання в сфері політичної конфліктології; проблеми та потенційні конфліктогенні чинники у міжнародних відносинах; алгоритми розв'язання та сценарії вирішення конфліктних ситуацій; тенденції перебігу міжнародних конфліктів, розвиток політичної ситуації в зоні конфлікту та в світі (на локальному, регіональному, глобальному рівнях).

Передумови до початку вивчення: Базові знання та уявлення з загальної теорії політики, політичних режимів та політичних систем сучасності, Зовнішня політика України та країн Центральної та Східної Європи.

Мета курсу (набуті компетентності)

Результатом вивчення даного навчального курсу є формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

- креативного та критичного мислення, яке сприяє самостійному аналізу міжнародних конфліктів та тенденцій мінімізації міжнародної конфліктності;
- наукового аналізу технології розв'язання міжнародної та локальної конфліктності шляхом переговорів, посередництва та дипломатії;
- професійного вимірювання конфліктного потенціалу окремих країн та наслідків від загострення протиріч між ними;
- організації дослідження з проблем конфліктної взаємодії в суспільстві, діагностування конфліктів з використанням сучасних методологічних та теоретичних підходів.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1. 1 1	Феномен міжнародного конфлікту у світовій політиці	2/0	Міжнародні конфлікти в системі сучасних міжнародних відносин. Міжнародна криза як специфічна форма міжнародного конфлікту. Зв'язок насилля та міжнародного конфлікту	Тести, питання, ситуативні завдання
2.	Структура і фази міжнародних конфліктів сучасності.	2/2	Структура міжнародного конфлікту. Суб'єкти, об'єктне поле міжнародного конфлікту; відносини між учасниками та суб'єктами міжнародного конфлікту. Фази міжнародного конфлікту.	Тести, питання
3.	Типи та функції міжнародних конфліктів.	2/2	Традиційна класифікація конфліктів. Основні чотири типи міжнародних конфліктів: традиційні, внутрішні конфлікти із міжнародними наслідками, асиметричні конфлікти та міжнародно-терористичні акти.	Творчі завдання, питання, колективне обговорення

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Функції міжнародного конфлікту.	
4.	Сфери розгортання міжнародних конфліктів.	4/0	Міжнародні етнічні, міжнаціональні та територіальні конфлікти. Міжнародні політичні конфлікти. Міжнародні енергетичні конфлікти. Міжнародні конфлікти духовно-культурної сфери. Глобальні конфлікти сучасності.	Тести, питання, ситуативні завдання
5.	Війна-як крайня форма розв'язання міжнародних протирічь.	4/2	Сутність і функціональне бачення війни. Основні тлумачення війни. Типологія воєн. Класифікація локальних воєн та збройних конфліктів XXI ст. Особливості сучасних воєн XXI ст. Приватизація війни. Гібридні війни. Мережеві війни. Кібервійни. Асиметричні війни. Проксі-війни.	Тести, презентації, кейси
6.	Основні воєнні конфлікти XXI ст.	2/2	Основні війни XXI ст. Гібридна війна Росії в Україні, її масштабність та різновекторність. Цілі, методи, сфери розгортання війни. Засоби ведення війни: традиційні, квазімілітарна діяльність, немілітарні впливи, соціально-економічні засоби агресії.	Презентації, питання, ситуативні завдання
7.	Транснаціональні конфлікти та міжнародний тероризм.	2/2	Причини поширення транснаціональних конфліктів в сучасному світі. Вплив процесів глобалізації на транснаціональні конфлікти. Типи транснаціональних конфліктів. Підходи до вирішення транснаціональних конфліктів. Міжнародний тероризм як фактор міжнародних відносин. Основні терористичні організації XXI ст.	Тести, питання, кейси
8.	Управління міжнародними конфліктами.	4/2	Інститут розв'язання міжнародних суперечок. Правові засоби вирішення міжнародних суперечок. Роль ООН у вирішенні міжнародних суперечок. Миротворча діяльність НБСЄ-ОБСЄ та НАТО Гуманітарна інтервенція та новітні методи управління конфліктами.	Презентації, питання, колективне обговорення
9.	Миротворчий потенціал дипломатії.	4/0	Дипломатичні засоби вирішення міжнародних суперечок. Основні види та інструменти сучасної дипломатії. Превентивна дипломатія. Роль переговорів в мінімізації конфліктів.	Тести, питання, кейси
10.	Конструктивний потенціал конфліктів і	2/2	Сучасне поняття міжнародної безпеки. Основні загрози	Презентації, питання,

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	міжнародна безпека.		міжнародній безпеці на сучасному етапі розвитку системи міжнародних відносин. Зв'язок між безпекою та конфліктами. Шляхи зміцнення міжнародної безпеки в сучасному світі. Міжнародне партнерство та міжнародні гарантії глобальної безпеки в XXI ст.	колективне обговорення

Рекомендована література

1. Алєксєєнко І. В. Міжнародні політичні процеси: навч. посібник / І. В. Алєксєєнко; Міністерство освіти і науки України. Донецьк: Норд-Прес, 2009. 289 с.
2. Гібридна війна: in verbo et in praxi: монографія / Донецький національний університет імені Василя Стуса / під. заг. ред. проф. Р.О. Додонова. Вінниця: ТОВ «НіланЛТД», 2017. 412 с.
3. Дорошко М. С. Геополітичні інтереси та зовнішня політика держав пострадянського простору: навч. посіб. К.: Ніка-Центр, 2011. 226 с.
4. Капітоненко М. Г. Міжнародні конфлікти: навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. К.: Либідь, 2009. 352 с.
5. Котигоренко В. Етнічні протиріччя і конфлікти в сучасній Україні: політологічний концепт. К.: Світогляд, 2004. 722 с.
6. Конфлікти, що змінили світ / Наталя Іщенко (Гумба) [та ін.]. Харків: Фоліо, 2020. 184 с.
7. Макаренко Є. А., Піпченко Н. О. Віртуальна дипломатія. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка: підруч. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за напрямом підготов. «Міжнародні відносини». К.: Центр вільної преси, 2010. 301 с.
8. Міжнародні відносини та світова політика: підручник / В. А. Манжола, В. Ю. Крушинський С. П. Галака, С. В. Андрущенко, М. М. Білоусов; ред.: В. А. Манжола. К.: Київ. ун-т, 2010. 863 с.
9. Міжнародні конфлікти (кінець XIX - перша половина XX століття): підручник / І. Іжнін, С. Пик, К. Поліщук. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 448 с.
10. Міжнародні відносини та політика держав в умовах глобальних трансформацій: аналіз сучасної політичної думки: монографія / Багацький Є. В. та ін.; за заг. ред. І. М. Коваля, О. І. Брусиловської. Одеса: ОНУ, 2016. 408 с.
11. Міжнародні відносини XX століття: навч. посіб. для студентів вищ. закл. освіти / Коппель О. А., Пархомчук О. С. – 5-те вид., розшир. і допов. Київ: Друк. двір Олега Федорова, 2019. 386 с.
12. Недбай В. В. Світова політика сучасності навч. посіб. для студентів ВНЗ, що навчаються за спец. «Міжнародні відносини». Миколаїв: Швець В.Д., 2015. 237 с.
13. Пірен М. І. Конфліктологія: підручник. К.: МАУП, 2003. 360 с.
14. Світова гібридна війна: український фронт / За заг. ред. В. П. Горбуліна. Національний інститут стратегічних досліджень. К.: НІСД, 2017. 496 с.
15. Седляр Ю. О. Міжнародні санкції у світовій політиці: теорія і практика : монографія. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 410 с.

16. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): навч. посіб. / уклад. Соснін О. В., Воронкова В. Г., Постол О. Є. Київ: Центр навч. літ., 2015. 554 с.
17. Троян С.С. Сучасні міжнародні відносини: основні тенденції еволюції. Підручник. URL: http://vmv.kymu.edu.ua/v/08/troyan_ss.htm.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Міжнародні конфлікти та гуманітарний чинник у світовій політиці» (для здобувачів вищої освіти всіх спеціальностей) / Укл.: О. В. Карчевська. Сєвєродонецьк: СНУ ім В. Даля, 2021. Електронне видання.

Оцінювання курсу

Здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні проблемних питань	40
Тести	25
Самостійна робота	20
Перевірка розширеного конспекту монографічного дослідження з навчальної дисципліни	15
Разом	**100**

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування заборонені (використання мобільних девайсів на контрольних заходах заборонено).

Здобувач освіти може пройти певні онлайн-курси, які тематично пов’язані дисципліною. При поданні документу про

	успішне проходження курсу слухачу можуть бути перезараховані окремі теми та нараховані додаткові бали.
Завдання і заняття:	Всі завдання, передбачені програмою дисципліни мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За поважних причин (хвороба, міжнародне стажування, сімейні обставини, що узгодженні з директоратом) навчання може відбуватись в он-лайн формі або з використанням платформи МУДЛ за погодженням із керівником курсу.
Поведінка в аудиторії:	На заняття здобувачі освіти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки. Під час занять здобувачі вищої освіти: – не залишають аудиторію без дозволу викладача; – не заважають викладачу проводити заняття. Під час контролю знань здобувачі вищої освіти: – є підготовленими відповідно до вимог даного курсу; – не заважають іншим; – виконують усі вимоги щодо контролю знань.